

עבודת השעה

בראת "חי" לרה"

בעד החלון וירא והנה כבה נר התמיד!! וידע לבו ויבן כי אסון קרה את שרה וירץ אל שכניו וישאל אותם לשרה ויענו אותו האנשים לאמר הגד הגד להאם הרחמניה לשרה כי נשחט יצחק בנה ותלך לבקשו ותבוא חברונה. וימחר אברהם ויבוא חברונה היא קרית ארבע וימצא את שרה מתה ויבך אותה הרבה בכה ויקונן את הקינה הזאת על שרה לאמר "יתומות ואלמות" אל שרה בכנה המאכילתכן לחם לדעבכו, המשקה אתכן מים לצמאכן, המלבישה את מערמיכן! איד נאלמה הלשון המדברת תנחומים, ותעצמנה העינים המפיקות חמלה ותחלשנה הידים המוחות דמעה מעל כל פנים!... וישמע כל העם את המספר על שרה ויתנו את קולם בבכי ויבכו עד אשר לא היה בם כח לבכות. בעצם היום ההוא נודע דבר מות שרה ליצחק וימחר הוא ושם לבוא קרית ארבע. ויפל יצחק על פני אמו ויבך עליה וישק לה. וישא את קולו ויקרא לאמר: אויה לי אמי הרחמניה, כי עזבתני פתאום! אמר אמרתי עוד אראה את פניך אשר האירו לי כשמש בצהרים, עוד אשמע את דבריך הטובים המשמחים לב, המשיבים נפשי! ועתה הו! חשך שמשי וישבר לבו! איכה אנחם ונחתי אברה ממני איכה אשמח ושמחתי ערבה!...? ויבך יצחק עד אשר לא היה בו כח לבכות וישב לארץ ויורד ראשו וידום באבן.

ואברהם עודנו עמד לפני ה' (חי שרה יחיב) חיב אדם להתפלל שלוש תפלות ביום להודות לקב"ה ולבקש על עם ישראל ועל עצמו רחמי שמים צריך להתפלל בכונה רבה בלי שום הסח הדעת וכמוכן אסור שאלת שלום שנאמר "ואברהם עודנו עמד לפני ה'..." באמצע הדרך, בפנה צדדית, עמד לו חסיד והתפלל, עיניו נתונות היו בסדור התפלה, ולבו התנשא לשמים. בכונה, בדקות ובמתיקות נאמרו מלות התפלה, ונכר היה בו, במתפלל, כי יודע הוא לפני מי הוא עומד! אכן, צדיק וחסיד היה האיש! מרחוק נשמעו צעדי אדם קרבים ובאים, האדם הלך הלך והתקרב לעבר החסיד המתפלל, אולם החסיד לא שת לבו לקולות אלו ולא הפנה אף לרגע מבטו אליהם. דקות נוספות עברו, והאלמוני נצב מול החסיד ממש. רגע קט התבונן באיש ובתנועותיו וכלו תמה על אדם זה, שאינו חש בו כלל וכלל, אף שהנהו כה קרוב אליו, ממש היה עור וחרש... מי היה אותו זר, שהתבונן במתפלל?... היה זה אדם נכבד ורם מעלה, שר, שהכל ירו מפניו!

אותו שר - בעמדו פנים אל פנים מול החסיד קדמו בברכת שלום. בטיח היה השר, כי עתה יפנה האדם המוחר ראשו אליו וישיב לו שלום - אף לאכזבתו הרבה לא זכה למענה. הדמות הסיפה להתנועע ולהשמיע לחשים שונים, אף התעלמה לגמרי מהשר, העומד מולה זה דקות אחדות...

"ויהי חי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים חי שרה" (בראשית כ"א) צעד של אמה - ויהי כראות הששן את אברהם הולך לשוב לביתו וימחר וישתנה ויהי דמינונו פאישי וכן ויבוא לבית שרה ויאמר לה אהה, שרה האם האמללה! האמנם לא שמעת ולא הגד לך הדבר אשר נעשה ביצחק בנד? כי לקח אותו אברהם ויביאהו אל אחד ההרים ויבן מזבח וישחט עליו את יצחק. ויצעק הצעיר אל אביו ויתחנן אליו לאמר רחם נא אותי ולא שם אברהם לב לדברי תחנוני וישחטהו. ויהי כשמוע שרה את הדברים האלה ותחרד חרדה גדולה ותבהל ותחשכנה עיניה ותצעק צעקה גדולה וימרה ותפל על פניה ארצה ותזרק עפר על ראשה. ותתן את קולה בבכי ותקרא בני יצחק, בני בני! מי יתן מותי אני תחתי היום! אהה, בני מחמד! אנכי רביתך ושפתך ותיקר נפשך בעיני מנפשי ואהב אותך בכל לבי ובכל נפשי ואתה כל שמחתי ונחמתני.... ועתה טוב מותי מחיי! ותתן שרה את ראשה כחיק אחת השפחות אשר מהרו לנחמה, ותרם באבן. ותקם אחרי כן ותלך לבוא חברונה.

ותשאל את כל הולכים על הדרך לבנה ולא ענו אותה האנשים דבר כי לא ידעו מה נעשה ליצחק. ותבוא עם שפוחתיה ועבדיה לקראת ארבע ותשב שם, כי חלשה מאד ולא היה עוד בה כח ללכת משם והלאה. ותאמר שרה אל עבדיה עשו נא עמדי חסד והלכתם לבקש את אברהם ואת יצחק וילכו העבדים ויבקשו בכל המקומות ולא מצאו ויתעצבו אל לבם מאד וילכו לשוב אל קרית ארבע. וירא הששן את ענות נפש שרה וישמע את קול בכתה וירגז תחתיו וימחר וישתנה ויהי דמינונו ביצחק. ויהי בראותה פתאום את פני יצחק בנה יחידה ותגדל שמחתה עד מאד ותצא נפשה מרב שמחה וגיל ותמת.

אבל גדול - ואברהם הלך לשוב אל באר שבע ויהי כקברו אל ביתו וירא והנה סגורות דלתות אהל שרה ויתמה מאד. ויבט כה וכה וירא כי אין העננים המזהירים המקיפים את האהל ויחרד חרדה גדולה עד מאד. ויגש אל האהל וישקף

16:48	כניסת השבת
17:16	צאת השבת
16:38	שקיעה
17:50	ר. תם
6:25	הנץ

הפטרה: "והמלך דוד זקן"

חש עצמו השר הנכבד נעלב. עוד רגע עבר, ופניו אדמו מרגו, ועיניו הביעו כעס, הוא התהלך אנה ואנה בכעסו כי רב... והחסיד – באלו מאומה לא קרה: הוא המשיך בתפלתו באותה דבקות ומתיקות... בכעס עצור המתין השר לסיום התפלה המתמשכת. הוא ראה את החסיד פוסע שלוש פסיעות אחרונות, אומר דבר מה וחוזר שלש פסיעות קדימה, ואז, רק אז, בתם התפלה הפנה החסיד מבטו לעבר השר. מבטו השלול והרגוע של הצדיק נפגש במבטו הבוער ומלא הרגז של הנכרי הנכבד, ומפי השר הוטחו כנגדו דברים קשים ביותר. במרחבי השדות החרידו צעקותיו את השלוחה הקסומה: "שוטה שכמוך!" רעם קולו של האיש – "מדוע לא השבת לי שלום?... איך לא יראת מפניי? ואם היית חותך את ראשך בחרב, מי היה מצילך מידי?" הלה צועק, ואלו החסיד רגוע כבתחלה. השקט והשלוחה לא סרו מעל פניו גם בשמעו את דבריו הנרגזים והמאיימים של השר. בסבלנות ובדרממה חכה החסיד, עד שמטר הצעקות יפסק, ואז פתח פיו בנחת ואמר: אל נא יחר אפך, אדוני הנכבד! המתן קמעה ואפיס אותך... בסקרנות הקשה השר לדברי החסיד, אך במקום דברי פיוס והסבר הפנתה אליו

שאלה: "אמר נא לי" פתח החסיד ושאל "אלו היית עומד לפני מלך בשר ודם, ובאותו זמן נודמן חברך ונתן לך שלום, ההיית מחזיר לו שלום?" פניו של השר הביעו תמיהה רבה על השאלה המוזרה וכלל לא הבין את הקשר בינה לבין דברי הפיוס, אך הוא מהר להשיב: "איזו שאלה? ודאי ודאי שלא הייתי מהין לעשות כדבר הזה!" המשיך החסיד ושאל שאלה נוספת באותו ענין: "ואלו היית מחזיר לו שלום, מה היו עושים לך?" "את ראשי היו חותכים בחרב על חטא אשר כזה!" השיב בפסקנות.

"תשמענה אנך את שמדבר פיך!" הגביה לפתע החסיד את קולו והמשיך ואמר: "הבנו הלא דברים קל וחמר: מה אתה אלו היית עומד לפני מלך בשר ודם, בסך הכל? היום הוא מלך, אך בעוד זמן מה, בהיותו בקבר – מה יהיה אז כוחו? אף אתה בודאי היית נמנע מלהשיב שלום! ואני, שעומד הייתי לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה, החי וקיים לעולמי עולמים, כלום לא צריך הייתי להתרא מפניו? כלום צריך הייתי להפסיק באמצע תפילתי כדי לענות לך שלום?... דברי החסיד השאירו רשם עז על השר, והוא הבין גם הבין, מיד נתפס ופטר את החסיד לביתו לשלום. (מעשיהם של צדיקים)

סיפור בהמשכים "עוד מורד' כזה..." חלק ב.

מצור: בעיר נאשעלסק שימש ברבנות רבי אברהם בורנשטיין, הידוע בספריו 'אבני נזר'. זה היה קודם שער לסוכטשוב. הוא היה גאון עצום. בהיותו בן עשר סיים את הש"ס, ואת תשובותיו בהלכה החל לכתוב בהיותו בן שש-עשרה. גם את רבנותו נהג בתוקף, ותושבי העיר הכירו היטב את שנינותו וחרפותו. **המשך:** הוא נסע אל שר המחוז וביקש ממנו לבטל את פקודת הגירוש ותחת זאת לברר את הטענות בבית-המשפט. ר' בעריש תיאר לפני השר את אישיותו של רבו. הוא הסביר כי מדובר בגאון וצדיק, שמוחו עסוק בלימוד התורה עד כדי היתנות מוחלטת מהנעשה בעולם הזה. מכאן גם התנהגותו בעת אמירת התפילה, הסביר החסיד. לא הייתה כאן כל כוונת מרידה, חליה, אלא פיזור-נפש וחוסר ערנות לנעשה סביבו. השר קיבל את המלצת החסיד. הוא אמר לר' בעריש כי קודם הברור בבית-המשפט הוא מבקש להיפגש בעצמו עם רבו ה'אבני נזר' ולעמוד על טיבו. למחרת בבוקר מיהר ר' בעריש לעיר נאשעלסק לבשר לרבו על ביטול הגזרה. כשבא אליו לא היה יכול למסור לו את הבשורה, משום שה'אבני נזר' עמד באמצע השיעור היומי. ר' בעריש ביקש מהגבאי למסור לרבי כי בשורה חשובה ביותר בפיו, אולם הרבי ביקש להודיע לו כי אין בשורה חשובה משיעור תורה, ולכן יואיל-נא להמתין עד תום השיעור. כאשר סוף-סוף סיפר ר' בעריש על הצלחתו לבטל את הגזרה ולהחליפה בברור, קיבל הצדיק את הדברים בקור-רוח, כאילו ידע מראש שכן יהיה. עתה מסר ר' בעריש לרבו את בקשת שר המחוז להיפגש עמו. הרבי ניא את, והם יצאו יחדיו אל בית השר. את רוב הדרך עשו במרכבתו של ר' בעריש, אולם נותרה כבדת-דרך שאותה נדרשו לצעוד ברגל, בהליכה מייגעת, שגרמה להם להזיע. יגיעים ומיוזעים נכנסו הרבי והחסיד לארמון השר. האולם שבו ישב השר היה מפואר ביותר. וילונות יקרים השתלשלו על הקירות. הצדיק, שמוחו היה שקוע בקושיה קשה ברמב"ם, יוגש מבלי-משים אל אחד הווילונות, וניגב באמצעותו את הזיעה שעל פניו, כאילו היה מגבת פשוטה. חיוך עלה על פניו של שר המחוז. הוא הפטיר לעבר ר' בעריש: "כעת אני רואה באיזה 'פושע' ומורד במלכות' מדובר...". בבוא יום המשפט היה הרב שליו ונינוח. הוא השמיע את השיעור היומי כהרגלו, ורק קיבל עליו לצום. כמו-כן ביקש מהציבור לומר תהילים. למשפט שיגר את עורך-דינו. בפסק-הדין כתב השופט כי הרב זכאי מכל אשמה, והחזיר לו גם את תוארו ומעמדו כרב העיר. לאחר זמן התברר, כי מיד לאחר פגישת ה'אבני נזר' עם השר, ביקש השר למסור לבית-המשפט כי לדעתו הרב זכאי וכל העניין אינו אלא עלילה שנרקמה עליו. וכך היה לשמחת כל יהודי העיר. **סוף!**

פינת ההלכות

ע"פ ילקוט יוסף
כ"ה
"תנור אפיה ותנור חימום בשבת" (סימן שמה)

כו. אֲמִידָה לְגוֹי לְהַדְלִיק תִּנּוֹר חֲמוּם בְּשַׁבַּת רָאָה לְעֵיל סִמֵּן רַמְד־שׁוֹ, סַעֲיָף פֶּבֶ, צַד.

כז. שְׁמוּשׁ בְּשַׁבַּת בְּסִדֵּן חֲשֵׁמְלִי רָאָה לְעֵיל סִמֵּן שֵׁד.

כח. מִי שֶׁשָּׁכַח לִכְבוֹת אֶת הַבּוֹיָלֵר, בְּיַצֵּד יִנְהַג רָאָה לְעֵיל סִמֵּן רַמְדִּי, וְשׁוֹ סַעֲיָף מָה.

כט. דָּלַת חֲשֵׁמְלִית הַנִּפְתַּחַת עַל יְדֵי עֵץ אֶלְקָטְרוֹנִית, יִזְהַר שְׁלֵא יִתְקַרֵּב לְדָלֶת.

ל. מִי שֶׁנִּקְלַע לְמִלּוֹן שְׁחָדְרָיו נִפְתָּחִים בְּאִמְצָעוֹת עֵץ אֶלְקָטְרוֹנִית, אוֹ כְּרִטִים אֶלְקָטְרוֹנִי, וְאִינוֹ יְכוּל לְצַאת מֵהַחֲדָר, יִקְרָא לְגוֹי שְׂוִיצִיא הַפְּיוֹזִים, וְרָאָה לְעֵיל סִמֵּן רַעוּ סַעֲיָף ז'.

לא. דָּלַת הַנִּפְתַּחַת עַל יְדֵי לְחָצֵן חֲשֵׁמְלִי הַמִּפְעֵל ע"י שׁוֹמֵר גּוֹי, רָאָה לְעֵיל סִמֵּן רַעוּ סַעֲיָף ח'.

לב. נִכְרִי שֶׁהַדְלִיק אֶת הָאוֹר בְּחֲדָר הַמְּדֻרְגָּת לְצַד הַיִּשְׂרָאֵל, רָאָה לְעֵיל סִמֵּן רַעוּ סַעֲיָף יא.

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאוגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורנזון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.aseem@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי "לדעת" ו"דרשו" ועוד...